

mihael

KAPELNIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

PRVA NEDJELJA DOŠAŠĆA

**PRIBLIŽUJE SE VAŠE
OTKUPLJENJE**

PROSINAC

Ned 1. PRVA NEDJELJA DOŠAŠĆA
Eligije; Natalija; Božena

Pon. 2. Bibijana; Živka; Blanka

Uto. 3. Franjo Ksaverski; Klaudije

Sri. 4. Barbara; Barica; Ivan
Damaščanski

Čet. 5. Saba; Krispina; Slavka

Pet. 6. Nikola biskup; Nikša

Sub. 7. Ambrozije; Agaton; Dobroslav

Naslovnica: Ljubo Ivančić. *Evo ja sam s vama u sve dane svrsetka svijeta*

Slika preuzeta s: <https://www.svjetlorijeci.ba>

mihael

35/2024.

Listić Policijske kapelaniјe sv. Mihaela Arkanđela
MUP - sjedište i Ravnateljstvo policije,
Godište XVIII. (2024.), broj 35 (625);
prva nedjelja došašća, 1. prosinca 2024.

Kontakt:

vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan,
tel.: 22 712, 85 682; e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana,
tel.: 22 715, 82 805; e-mail: vbakula@mup.hr

mihael

MEDITACIJA

Došašće 25

SLUŽBA RIJEČI

PRVA NEDJELJA DOŠAŠĆA

ČITANJA

Približuje se vaše otkupljenje 4

HOMILIJA

Krist dolazi na svijet!
Ima li veće radosti? 8

KATEHEZA

Paruzija -
drugi Kristov dolazak 10
Mali vjeronaučni leksikon 14

MEDITACIJA

Budnost i otežanje 15

BLAGDAN

Franjo Ksaverski 16

PRIČA

Priča o ljubavi i ludosti 18

OBLJETNICA

Naši pokojni 20

Došašće

Prvom nedjeljom došašća ili adventa (koju nazivamo Postilica ili Proročanska - jer se prisjećamo proroka J koji nam je navijestio Isusovo rođenje) započinje intenzivna kršćanska priprava za blagdan Isusova rođenja, Božić, a s njome i nova crkvena godina.

Iako je liturgijska boja ovog vremena, koje traje 4 tjedna odnosno 4 nedjelje, ljubičasta kao i u korizmi, ono nije toliko doba pokore i odricanja nego više radosnog iščekivanja, nade, budnosti i čežnje.

U nekim dijelovima Hrvatske još su sačuvani i stari običaji proslava adventskih nedjelja, a mi ćemo na našem adventskom vijencu (koji u kršćanskoj simbolici svojim oblikom podsjeća na početak/ kraj, beskonačnost; spasenje, vječnost koju zadobivamo po Kristu) sigurno upaliti prvu adventsku svijeću, ljubičaste boje, svijeću nade.

Ljubičasta je u došašću i boja svećenikove misnice, a ljubičasti mogu biti i naši podočnjaci ako intenzivno pohodimo mise zornice s kojima počinjemo od ponedjeljka. U prošlosti je i advent bio intenzivnije vrijeme pokore, a također tijekom kojeg je bio obavezan nemrs.

No, neka nama danas bar odricanje od sna ne bude mrsko, pokušajmo bdjeti (kao što se bdije i na Veliku subotu), i budni i pripravni dočekati Kristov dolazak na svijet. Ranim ustajanjem uživat ćemo uz to i u kulturi jer mnoge pjesme koje ćemo na misama zornicama zorno pjevati da se razbudimo i ugrijemo dio su bogate hrvatske sakralne i narodne tradicije.

Na nedjeljnim svetim misama nećemo pjevati himan Slava pa će nam posebno zvučati kad ga ponovno čujemo na sam Božić, a u Rimskom misalu stoji kako je to zato što u ovo vrijeme slavimo pomalo suzdržano kako se ne bi „pretkazala potpuna radost Gospodinova rođenja“. Imajmo to na umu i kad ćemo pohoditi razne gradske advente i poslovne domjenke.

Priprava za Isusov dolazak mora biti intenzivna, ali na drukčiji način, nije njena poanta u fritulama, kuhanom vinu i blještavilu lampica (no u redu je da nas i to veseli).

Pokušajmo ove godine i u dječje adventske kalendare, uz neizostavne čokoladice ili igračkice, koji vesele onog tko ih otvara, ubaciti i jednu poruku poticaja za dobro djelo, lijepu riječ ili gestu prema bližnjem ili nekom nepoznatom. Možemo nazvati baku i djeda ili zaboravljenog rođaka, pomoći starijem susjedu, pokloniti igračku, pronaći nekoga u potrebi, ispeći kolač... jer će tako ne samo intenzivnjom molitvom, slavljem nego i dobrim djelima naša priprava za Božić biti uspješna. Jer On nam uskoro dolazi.

<https://bojetu.com>

Prvo čitanje: Jr 33, 14-16

Učinit će da nikne Davidu izdanak pravedni.

Čitanje Knjige proroka Jeremije

Evo, dolaze dani
- riječ je Gospodnja -

kad će ispuniti dobro obećanje
što ga dадох domu Izraelovу
i domu Judinu:

U one dane i u vrijeme ono

učinit će da nikne Davidu

izdanak pravedni;

on će ciniti

pravo i pravicu na zemlji.

U one dane Judeja će biti spašena,

Jeruzalem će živjeti spokojno.

A grad će se zvati:

'Gospodin, Pravda naša.

Riječ Gospodnja

Jeremija je poziv za proroka doživio u vrijeme judejskoga kralja Jošije, (627./626. pr. Kr., Jr 1,2). Svjedočio je tadašnjim velikim svjetskim političkim prevratima. Ti prevrati utjecali su na život Izraelaca. U njegovo vrijeme palo je moćno Asirsko carstvo, razorena je Niniva (612.). Nabukodonozor je godine 587. nakon jedanaestogodišnje opsade osvojio i u potpunosti razorio. Većinu stanovništva odveo je u babilonsko sužanstvo. Jeremija je sa skupinom izbjeglica otišao u Egipat gdje je nestao. Perzijski kralj Kir okončao je progonstvo izraelskoga naroda. Oko 520. g. pr. Kr. počinje obnova jeruzalemskoga hrama.

Današnji ulomak iz Knjige proroka Jeremije nastao je kasnije od ostalih njegovih proroštava. To je djelo nekoga od njegovih učenika iz vremena povratka iz babilonskog sužanstva. Podsjeća na iščekivanja spaša po Davidovu potomstvu. Prorok u Božje ime navješćuje ispunjenje Božjeg obećanja Izabranom narodu. U danima koji dolaze, Bog će Davidu podići „izdanak pravedni“. Taj „izdanak“ je Mesija. Oznake mesijanskoga kraljevstva su pravda i pravica bez opasnosti za narod i bez utjecaja tuđinaca. Dolazak Pomazanika znači spas Judeji i spokoj Jeruzalemu koji dobiva ime „Gospodin, Pravda naša“. Pravda se ostvaruje Božjom prisutnošću u njegovu narodu.

Otpjevni psalam: Ps 25,4-5. 8-9. 10 i 14

K tebi, Gospodine, uzdižem dušu svoju.

Pokaži mi, Gospodine, svoje putove,
nauči me svojim stazama!
Istinom me svojom vodi i pouči me,
jer ti si Bog, moj Spasitelj:
u tebe se pouzdajem svagda.

Gospodin je sama dobrota i pravednost:
grešnike on na put privodi.
On ponizne u pravdi vodi
i uči malene putu svome.

Sve su staze Gospodnje istina i ljubav
za onog koji čuva Savez njegov i propise.
Prisan je Gospodin s onima koji ga se boje
i Savez svoj objavljuje njima.

*Psalm 25 je svojevrsna molitva pokajanja i tjeskobe.
Odabrane strofe govore o „putovima“ koji su dvoznačni.*

Prvi put je onaj kojim Bog na svoj način, potpuno drukčiji od ljudskoga, vodi čovjeka prema spasenju. Takvi putovi spasenja uvijek su zadivljujući, nadasve jer se njima vode „ponizni“, oni koji se daju poučiti i u tim putevima prepoznaju Božju objavu (usp. Mt 11,25).

Drugi put koji se spominje je onaj koji svi trebaju naslijedovati jer ga Bog svima pokazuje, a u duhu je današnjeg drugog čitanja: "Kako treba da živite da ugodite Bogu".

Drugo čitanje: 1 Sol 3, 12-4, 2

Učvrstio vam Gospodin srca za Dolazak Kristov

Čitanje Otkrivenja svetoga Ivana apostola

Braćo!

Dao vam Gospodin, te jedni prema drugima i prema svima rasli i obilovali ljubavlju kakva je i naša prema vama.

Učvrstio vam srca da budu besprijekorno sveta pred Bogom i Ocem našim o Dolasku Gospodina našega Isusa i svih svetih njegovih s njime.

Uostalom, braćo, molimo vas i zaklinjemo u Gospodinu Isusu: primili ste od nas kako treba da živite da biste ugodili Bogu.

Vi tako i živite pa sve više napredujete! Ta znate koje smo vam zapovijedi dali u Gospodinu Isusu.

Riječ Gospodnja

Prva i Druga poslanica Solunjanima su najstarije Pavlove poslanice. Napisane su dvadesetak godina poslije Isusove smrti i uskrsnuća.

Crkvu u Solunu Pavao je osnovao oko 50. godine tijekom svog drugog misijskog putovanja. Nakon nereda koje su, zbog Pavlovog propovijedanja, izazvali mjesni Židovi, mjesna Crkva, radi vlastite sigurnosti, zamolila je misionare da odu iz Soluna. Pavao je s pratnjom otišao u Bereju. Tu je ubrzo napisao dvije poslanice Solunjanima u kojima im odgovara na pitanja vjere koja su se u međuvremenu pojavila u mladoj solunskoj zajednici.

Drugo čitanje, iz Prve poslanice Solunjanima, govori o Kristovu ponovnom dolasku. Pavao poučava kršćane kako živjeti do Gospodinova dolaska. Potiče ih na ljubav, na budnost, mir, velikodušnost i radost u zajednici. Ljubav nije slučajno na prvom mjestu, jer je ona svjedočanstvo kršćanima i protivnicima. Ona se očituje u dobrim djelima koja treba vršiti najprije u kršćanskoj zajednici, a onda i izvan nje. Na drugom mjestu, Pavao naglašava vrijednosti svetosti srca. Kad spominje „srce“ misli na emocionalne reakcije razumnog bića koje ljubi, žudi, planira, trpi. Srcem se sumnja i vjeruje, može biti otvrdnuto ili neobraćeno. Zbog toga moli da srca solunskih kršćana budu učvršćena. To učvršćivanje srca događa se djelovanjem Duha Svetoga.

Evangelje: Lk 21, 25-28. 34-36

Približuje se vaše otkupljenje

Čitanje svetog Evangelija po Luki

U ono vrijeme:

Reče Isus svojim učenicima:

Bit će znaci na suncu, mjesecu i zvijezdama, a na zemlji bezizlazna tjeskoba naroda zbog huke mora i valovlja. Izdisat će ljudi od straha i iščekivanja onoga što prijeti svijetu.

Doista, sile će se nebeske poljuljati. Tada će ugledati Sina Čovječjega gdje dolazi u oblaku s velikom moći i slavom.

Kad se sve to stane zbivati, uspravite se i podignite glave jer se približuje vaše otkupljenje.

Pazite na se da vam srca ne otežaju u proždrljivosti, pijanstvu i u životnim brigama te vas iznenada ne zatekne onaj Dan jer će kao zamka nadoći na sve žitelje po svoj zemlji.

Stoga budni budite i u svako doba molite da uzmognete umaći svemu tomu što se ima zbiti i stati pred Sina Čovječjega.

Riječ Gospodnja

S prvom nedjeljom došašća ulazimo u novu liturgijsku godinu C. Nedjeljna evanđeoska čitanja uzimaju se iz Evangelija po Luki.

Evangelje po Luki je najpotpuniji opis Isusova života. Piščev cilj nije samo opis Isusova života nego i njegov odnos prema ljudima te opis zbivanja u Isusovo vrijeme i prikaz Isusa kao pravoga čovjeka ali i Sina Božjega i spasitelja. Evangelje je upućeno kršćanima nežidovskog podrijetla.

Evangelje je, na osnovu neposrednih svjedočenja i Markova evangelija napisao sveti Luka, obraćenik s poganstva, liječnik i višegodišnji suradnik svetoga Pavla.

Bibličari se ne slažu u potpunosti o vremenu nastanka evangelija. Najvjerojatnije je da je napisano u Antiohiji između 63. i 80. godine.

Današnje evanđeosko čitanje sastoji se od dva odlomka iz Isusove „eshatološke besjede“ nakon koje slijedi opis njegove muke i smrti. Kao i prošle nedjelje opisuju se kozmičke promjene koje prethode dolasku Sina Čovječjega. Te promjene izazvat će strah i neizvjesnost. Kršćani se ne trebaju plašiti, jer njegov drugi dolazak nije razlog za strah i tjeskobu nego za slavlje jer im se približava otkupljenje.

U drugom dijelu evanđeoskog čitanja, Isus upozorava na svakodnevnicu svojih suvremenika koji su se kao i današnji ljudi znali odati lagodnostima života ili se neopravdano ili opravdano zaokupiti svakodnevnim brigama što bi moglo odvratiti pozornost od bitnoga, a to je „onaj Dan“.

Komentari čitanja V. B.

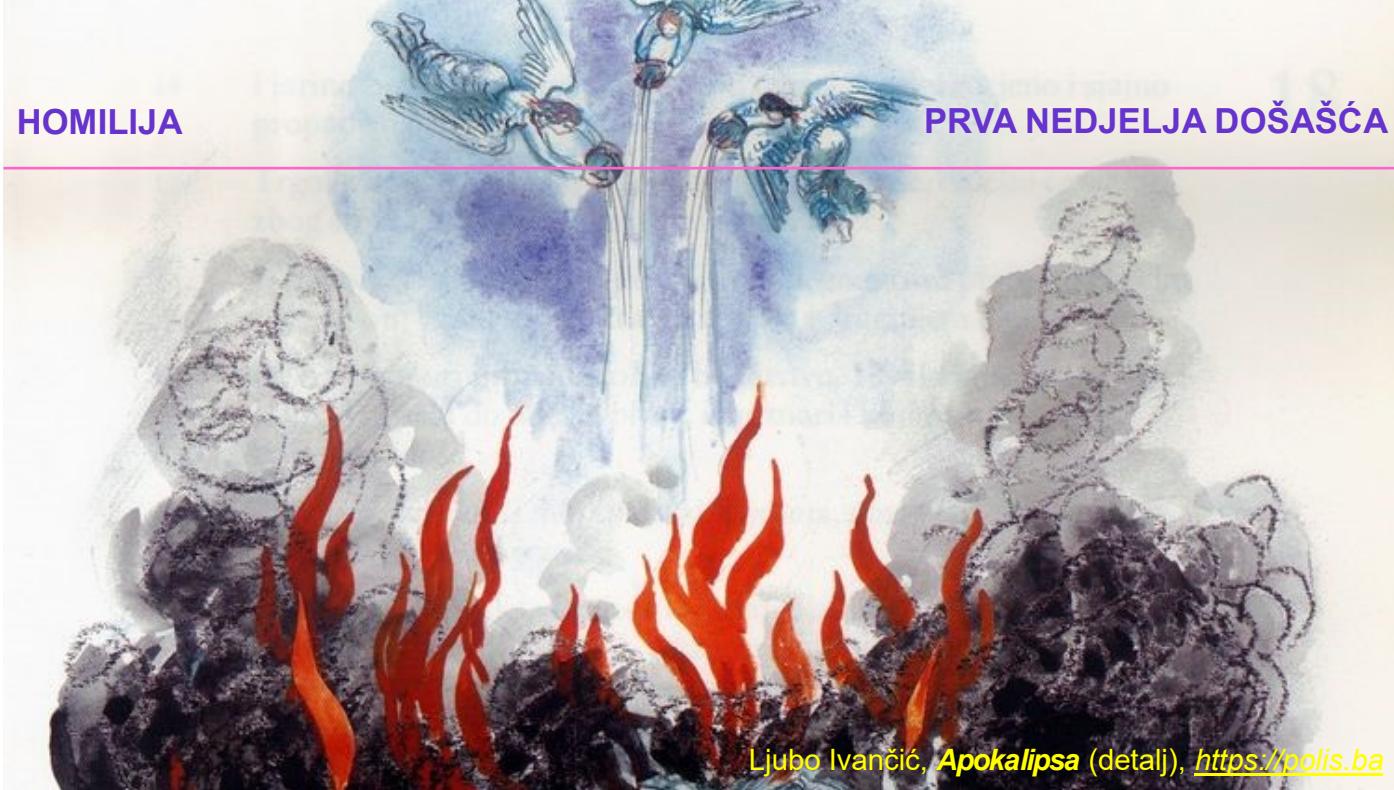
Prva postaja došašća

Krist dolazi na svijet! Ima li veće radosti?

Počinje nova liturgijska godina. Novost godine jest i novost života, vrijeme je to i novih odluka. Došašće je otvorena prilika da se čovjek pokaže u novosti. Možda bi se novost mogla započeti sasvim jednostavnom Isusovom željom prilikom njegova drugoga dolaska koju iznosi evanđelist Luka: „Pazite na se da vam srca ne otežaju u proždrljivosti, pijanstvu i u životnim brigama te vas iznenada ne zatekne onaj Dan. Stoga budni budite!“

sve ljudske drame skrivene, a koliko tek glumatanja da bi se život prikazao ozbiljnijim, a zapravo je promašen...

Proždrljivost, pijanstvo i životne brige svakoga dotiču. Čovjek se kroz te poroke sve više zatvara u sebe. Tada je srce sve teže, a i zdravlje se počinje narušavati. Došašće pak nastavlja progovarati... Bog se otvorio, nije pognuo glavu, nego je prvi rasporio zastor šutnje. Hoće li čovjek sada odgovoriti Bogu? Ako čovjek ne želi da mu srce oteža, ako zaista želi tjelesno zdravlje, neka se odvoji od tih poroka o kojima danas Isus govori, neka se udalji od zatvorenosti u sebe! Tada će nastupiti ono jedino važno, nastupit će duhovno zdravlje. Isus sada pred čovjeka stavlja duhovnu budnost, ne klonulost u sebičnost. Ono jedino što je važno da srce ne oteža jest duhovno zdravlje, a to je izbjegavanje sebičnosti. Frizirane parole o zaštiti tjelesnoga zdravlja koje se danas drže kao bedževi na odjeći više podsjećaju na prostačenje negoli na zaštitu drugoga, dok iz svega izvire prikrivena sebična briga za vlastito zdravlje. Isus nasuprot tomu ponavlja: „Pazite da vam srca ne otežaju!“

Ljubo Ivančić, *Apokalipsa* (detalj), <https://polis.ba>

Svi naporci da čovječe srce ne oteža uzrokuju klonulost. Dok tumači navedeni redak o Isusovu dolasku, Ivan Zlatousti želi čovjeka otvoriti prema duhovnoj nadi: „Kako Bog dolazi? Stvorenje će biti preobraženo, pobijedit će svjetlo njegove prisutnosti. Nebeske sile će se uzdrmati vidjevši da se događa tolika promjena. Tada će se pojavit znak Sina Čovječjega na nebu. Prvo nastupaju žalosne stvari, a zatim dobre stvari da bi svoje učenike mogao utješiti i osvježiti. I dok govorio o svojoj muci, spominje svoj križ da ga se ne stide niti tuguju nego neka ga izlažu kao svoj znak.“

Kršćanin ima svoj znak. U vremenu došašća neka prvo bude duhovno zdravlje koje se nalazi na putu došašća. Uskoro će se Bog pokazati malen u štalici. Otvorit će oči u ljudskoj stvarnosti. Bog nije odmahnuo rukom promatrajući čovjeka, nego mu je pohitio u pomoć. Želi da ljudsko srce

olakša, neka ga ne smetu životne zabrinutosti. Otvara čovjeka prema najvažnijem, prema duhovnomu zdravlju.

Gdje se skriva duhovno zdravlje? Ono se otkriva u trenutcima kada kršćanin odbija svaku proždrljivost, pijanstvo ili životne brige, a nasuprot svemu otvara se novoj nadi. Pa Krist dolazi na svijet! Ima li veće radosti? Tu se krije duhovno zdravlje, u Kristu se krije spasenje čovječanstva. Nema zatvaranja, nema bježanja u sebične svjetove, nema više pognutih glava jer Spasitelj dolazi. I kada bi bilo malo više obzirnosti prema Bogu koji dolazi, ovo došašće postalo bi predivna pjesma nade, pjesma izbjegavanja sebičnosti, a najviše pjesma u kojoj bi kršćanin nasmiješen pucao od duhovnoga zdravlja u Kristu Spasitelju.

*Gospodine,
neka naše srce olakša od sebičnih briga,
neka se iz srca ukloni sve što nas guši,
neka srce slobodno kuca u znaku duhovnoga zdravlja koje
stavljaš pred nas ovoga došašća u kojem pridižeš naše glave da
ostanemo s Tobom u vjeke vjekova.
Amen.*

Paruzija - drugi Kristov dolazak

Riječ paruzija, kojom označavamo drugi Kristov dolazak, grčkog je podrijetla (od παρουσία: *nazočnost, dolazak*) i označava Kristovu "spasensku prisutnost, vrhunac povijesti spasenja i svijeta u Bogu, koji će se pojaviti u svojoj slavi.

Pojam paruzija, u smislu dolaska, korišten je u razdoblju grčke kulture za poznate trijumfalne ulaske vladara, careva i kraljeva u gradove koji su bili pod njihovom upravom.

Kršćanstvo je također prihvatio ovaj izraz i koristi ga za budući slavni dolazak Isusa Krista.

Stari je zavjet pripremao izabrani narod za dolazak Otkupitelja, Novi zavjet je navjestitelj njegova dolaska. Nakon propovijedanja proroka, Ivan Krstitelj priprema svoje slušatelje za pojavu Mesije, koji je već započeo posljednja vremena. Isus je, uostalom, došao na kraju vremena da spasi čovječanstvo i ostvari Božju pravdu. „On će vas krstiti Duhom Svetim i ognjem. U ruci mu vijača da pročisti gumno svoje i sabere žito u žitnicu svoju, a pljevu će spaliti ognjem neugasivim.“ (Lk 3,17).

Naše je spasenje već započelo, ali će biti dovršeno tek drugim dolaskom, paruzijom,

Isusa Krista. Njegov će dolazak biti popraćen mnogim znakovima: „*Tada će ugledati Sina Čovječjega gdje dolazi u oblaku s velikom moći i slavom. 28 Kad se sve to stane zbivati, uspravite se i podignite glave jer se približuje vaše otkupljenje.*“ (Lk 21,27-28). Povijest će biti dovršena: spasenjsko djelo Isusa Krista i povijest svijeta bit će dovršeni u Bogu, koji će se pojaviti u svojoj slavi. „*Kad Sin Čovječji dođe u slavi i svi anđeli njegovi s njime, sjest će na prijestolje slave svoje. I sabrat će se pred njim svi narodi, a on će ih jedne od drugih razlučiti kao što pastir razlučuje ovce od jaraca.*“ (Mt 25,31-32). Drugi dolazak Krista Suca objava je Božje ljubavi, jer Bog sudi svijetu s ljubavlju, koja privodi spasenju sve koji mu žele pristupiti.

Apostol Pavao drugi Kristov dolazak često povezuje sa „sudnjim danom“ (Rim 2,5), govori o „danu Kristovu“. Moli za Filipljane da donesu ispravne odluke, da zasjaju čistoćom i budu bezgrješni za Kristov dan. U poslanici Korinćanima piše: „...ne oskudijevate ni na jednom daru čekajući Objavljenje Gospodina našega Isusa Krista! On će vas učiniti i postojanima do kraja, besprigovornima u Dan Gospodina našega Isusa Krista.“ (1 Kor 1,7-8).

Jakovljeva poslanica govori i našim danima: „*Strpite se i vi, očvrsnite srca jer se dolazak Gospodnji približio!*“ (Jak 5,8).

Josip Botteri Dini, Dio svitka Mediteraneum, <https://www.hkv.hr>

Sam Isus govori o svom ponovnom dolasku ili o dolasku Božjeg kraljevstva. Govori li o svom skorom dolasku kada kaže: „Zaista, kažem vam, neki od ovdje nazočnih neće okusiti smrti dok ne vide da je kraljevstvo Božje došlo u sili.“ (Mk 9,1)? Te Isusove riječi ne odnose se na njegov drugi dolazak. One izražavaju spoznaju prema kojoj je s Isusom već došlo kraljevstvo Božje. Slično se govori i Matejevu evanđelju: „Kad vas stanu progoniti u jednom gradu, bježite u drugi. Zaista, kažem vam, nećete obići gradova izraelskih prije nego što dođe Sin Čovječji.“ (Mt 10,23).

Kad Ivanovo Otkrivenje govori o Kristovu dolasku; „I evo, dolazim ubrzo!“ (Otk 22,7), prilogom „ubrzo“ ukazuje da je Božji pogled na vrijeme drugačiji od našeg. Isus to potvrđuje kad kaže: „A o onom danu i času nitko ne zna, pa ni anđeli na nebu, ni Sin, nego samo Otac.“ (Mk 13,32).

Kada možemo očekivati dolazak Gospodinov?

Autor poslanice Hebrejima potiče pokrštene Židove: „I pazimo jedni na druge da se potičemo na ljubav i dobra djela te ne propuštamo svojih sastanaka, kako je u nekih običaj, nego se hrabrimo, to više što

više vidite da se bliži Dan. Jer još malo, sasvim malo, i Onaj koji dolazi doći će i neće zakasniti.“ (Hebr 10,24-25.37).

Apostol Pavao, kako piše u Prvoj poslanici Solunjanima (52. godine) očito se nadao da će i sam doživjeti drugi Isusov dolazak: „...a zatim ćemo mi živi, preostali, zajedno s njima biti poneseni na oblacima u susret Gospodinu, u zrak. I tako ćemo uvijek biti s Gospodinom.“ (1 Sol 4,17).

Deset godina kasnije (oko 62. godine) iz zatvora, nakon progona, piše Poslanicu Filipljanima u kojoj se možda nalazi odgovor na pitanje o Pavlovom vjerovanju u Kristov ponovni dolazak.

Pavao piše: „Ta meni je živjeti Krist, a umrijeti dobitak! A ako mi živjeti u tijelu omogućuje plodno djelovanje, što da odaberem? Ne znam! Pritješnjen sam od ovoga dvoga: želja mi je otići i s Kristom biti jer to je mnogo, mnogo bolje; ali ostati u tijelu potrebnije je poradi vas.“ (Fil 1,21-23). Čini se da Pavao smatra da će se za svaku osobu prvi Gospodinov dolazak dogoditi u času smrti. Smrt se stoga shvaća kao "paruzija", kao Kristov dolazak. Ova početna "paruzija" u času smrti ispunit će se na svršetku svijeta, kada će svi koji mu pripadaju kao njegovo "tijelo" sudjelovati s njim u Očevoj slavi u Duhu Svetom. Tada će „Bog biti sve u svemu“ (1 Kor 15,28).

Prvi kršćani živjeli su u iščekivanju skorog drugog dolaska Gospodinova: „Vrijeme je kratko.“ (1 Kor 7,29); „...vrijeme je već da se oda sna prenemo jer nam je sada spasenje bliže nego kad povjerovasmo. 12 Noć poodmače, dan se približi!“ (Rim 13,11).

Pavao je upozorio Solunjane da ni na kakav način ne predviđaju ili najavljuju točno vrijeme Kristovog ponovnog dolaska: „A što se tiče dolaska Gospodina našega Isusa Krista i našeg okupljanja oko njega, molimo vas, braće: ne dajte se brzo pokolebati u svom shvaćanju niti uz nemiriti ni nekim duhom, ni nekom riječju, ni nekim tobiože našim pismom, kao da će sad-na Dan Gospodnji. 3 Neka vas nitko ne zavede ni na koji način.“ (2 Sol 2,1-3).

Život dijela prvih kršćana bio je obilježen očekivanjem skore paruzije. „A čujemo da neki od vas žive neuredno: ništa ne rade, nego dangube. Takvima zapovijedamo i zaklinjemo ih u Gospodinu Isusu Kristu: neka s mirom rade i svoj kruh jedu.“ (2 Sol 3,11-12).

Sam Isus upozoravao je na lažne mesije i proroke: „Ako vam tada tko rekne: ‘Evo Krista ovdje! Eno ondje!’ – ne vjerujte. Ustat će doista lažni kristi i lažni proroci i tvorit će znamenja i čudesna da, bude li moguće, zavedu izabrane. Vi dakle budite na oprezu! Evo, prorekao sam vam sve!“ (Mk 13,21-2).

Apostol Pavao piše Solunjanima kao da ima na umu ove Isusove riječi: „ Neka vas nitko ne zavede ni na koji način. Jer ako prije ne dođe onaj otpad i ne otkrije se

Čovjek bezakonja, Sin propasti, Protivnik, onaj koji uzdiže sebe protiv svega što se zove Bog ili svetinja, dotle da i u Božji hram zasedne gradeći se Bogom...“ (2 Sol 2,3-4). Protivnik na kraju vremena oponaša Gospodina i njegov drugi dolazak, uključujući i lažna čuda - do uništenja ljudi. Na takav način obavlja Sotonin posao na zemlji. Sigurno je da će Isusovoj paruziji prethoditi pojava Zloga, a njegovo uništenje bit će djelo Isusa Krista. „Tada će se otkriti Bezakonik. Njega će Gospodin Isus pogubiti dahom ustâ i uništiti pojavkom dolaska svoga – njega koji djelovanjem Sotoninim dolazi sa svom silom, lažnim znamenjima i čudesima i sa svim nepravednim zavaravanjem onih koji propadaju poradi toga što ne prihvatiše ljubavi prema istini da bi se spasili.“ (2 Sol 2,8-10).

Trebamo li biti pripravni?

Vjernik treba primiti Gospodina kada dođe. Zato smo pozvani biti budni, spremni dočekati dolazak Gospodinov. Isus daje osnovnu preporuku učenicima na kraju govora o svršetku svijeta i njegovom drugom dolasku: „Pazite! Bdijte jer ne znate kada je čas. Kao kad ono čovjek neki polazeći na put ostavi svoju kuću, upravu povjeri slugama, svakomu svoj posao, a vrataru zapovjedi da bdije. Bdijte, dakle, jer ne znate kad će se domaćin vratiti - da li uvečer ili o ponoći, da li za prvih pijetlova ili ujutro - da vas ne bi našao pozaspale ako iznenada dođe. Što vama kažem, svima kažem: Bdijte!“ (Mk 13,33-37).

Kršćanin se ne smije uljuljkati u san, treba se pripremiti. Osnovna je budnost i nada u Isusov povratak. To znači spremnost za odbacivanje zemaljskih zadovoljstava, užitaka i briga. Isus nas opominje: „*Pazite na se da vam srca ne otežaju u proždrljivosti, pijanstvu i u životnim brigama te vas iznenada ne zatekne onaj Dan jer će kao zamka doći na sve žitelje po svoj zemlji. Stoga budni budite i u svako doba molite da uzmognete umaći svemu tomu što se ima zbiti i stati pred Sina Čovječjega.*“ (Lk 21,34-36).

Apostol Pavao piše Solunjanima: „*A o vremenima i trenucima nije, braćo, potrebno pisati vam. Ta i sami dobro znate da Dan Gospodnji dolazi baš kao kradljivac u noći.*“ (1 Sol 5,1-2).

Vođu crkvene zajednice u Sardu, koji je zaboravio na Kristov dolazak, Ivan u Otkrivenju opominje: „*Budan budi i utvrdi ostatak koji tek što ne umre. Doista, ne nađoh da su ti djela pred Bogom mojim savršena. Spomeni se dakle: kako si primio Riječ i poslušao, tako je i čuvaj - i obrati se. Ne budeš li dakle budan, doći će kao tat, a nećeš znati u koji će čas doći na te.*“ (Otk 3,2-3). Ili: „*Evo dolazim kao tat! Blažen onaj koji bdije i čuva haljine svoje da ne ide gol te mu se ne vidi sramota!*“ (Otk 16,15).

Uskrsnucić Isusa Krista započeo je njegov drugi, skriveni i stalni dolazak, koji će se ispuniti u slavi na kraju vremena. Za nas stalno vrijedi njegovo obećanje: „*I evo, ja sam s vama u sve dane - do svršetka svijeta.*“ (Mt 28,20).

Gospodin uvijek iznova dolazi u sakramentima, osobito u euharistiji. Sakrament Kristova tijela i krvi poveznica je između njegovog prvog dolaska u tijelu i drugog dolaska u slavi. Primanje Euharistije hrani nadu u Gospodinov dolazak. Cijeli Novi zavjet živi „*iščekujući blaženu nadu i pojavak slave velikoga Boga i Spasitelja našega Isusa Krista*“ (Tit 2:13) „*...koji vas pozva na vječnu slavu u Kristu, on će vas, pošto malo potrpite, usavršiti, učvrstiti, ojačati, utvrditi. Njemu vlast u vijeke vjekova! Amen.*“ (1 Pt 5,10-11) „*Ta ova malenkost naše časovite nevolje donosi nam obilato, sve obilatije, breme vječne slave*“ (2 Kor 4,17).

Riječi Svetoga pisma pune su radosne nade. Cijelo stvorenje željno iščekuje objavu Božje slave (Rim 8,19). Ivan vidi novi Jeruzalem kako silazi s neba u punom sjaju Božje slave (Otkrivenje 21,9-26).

Na Kristovu paruziju doći će onaj isti Isus iz Nazareta koji je došao na ovu zemlju, živio naš život, bio razapet, uskrsnuo i koji je uzašao na nebo. „*Galilejci, što stojite i gledate u nebo? Ovaj Isus koji je od vas uznesen na nebo isto će tako doći kao što ste vidjeli da odlazi na nebo.*“ (Dj 1,11). „*'Da, dolazim ubrzo!' Amen! Dođi, Gospodine Isuse!*“ (Otk 22,20).

Mali vjeronaučni leksikon

Pomazanik

Pomazanik ili mesija što dolazi od hebrejskog משיח - *mašiah*, aramejski *mešiha*, od glagola mašah, što znači pomazati. Odgovarajuća grčka riječ je Χριστός, latinizirano Christus, od koje je izvedena hrvatska riječ Krist, naziv za Isusa iz Nazareta.

U starom zavjetu onaj koji je pomazan uljem s mirodijama i tako uveden u kraljevsku, svećeničku ili proročku službu

U Novom zavjetu Isus Krist.

Pomazanjem

Pomazanje, obred kojim su se osoba ili predmet mazali uljem s mirodijama.

U starozavjetnoj zajednici pomazanje je znak radosti ili časti. U Starom zavjetu pomazanjem su se posvećivali neki kultni predmeti, osobito žrtvenik. Pomazanjem su se kraljevi, svećenici ili proroci uvodili u službu.

U Novom zavjetu, Krist je pomazan „Duhom Svetim i snagom“, on je mesija, pomazanik. Simbolika pomazanja sačuvana je i u kršćanskom sakramantu potvrde.

U patrističkoj teologiji pomazanje se pounutarnjuje pa se ondje govori o pomazanju vjerom.

Pomične svetkovine

Pomične svetkovine, u Katoličkoj crkvi, svetkovine ovisne o danu Uskrsa: Uzašašće (slavi se 40. dan po Uskrsu), Duhovi (slave se 50. dan po Uskrsu), Presveto Trostvo (slavi se u nedjelju nakon Duhova), Tijelovo (slavi se u četvrtak, ili nedjelju, po blagdanu Presvetog Trostva), i Krist Kralj (slavi se u posljednju nedjelju u crkvenoj godini).

Budnost i otežanje

Kada se u crkvi na prvu nedjelju došašća začuje Padaj s neba, roso sveta kao da se stvori neko posebno ozračje radosti. S tom pjesmom ulazimo u novu zbilju života kušajući dar Božje prisutnosti. Ipak ne će svakoga isto dotaći riječi ove adventske pjesme. Dok će se jednima razvući smiješak preko lica, dotle će drugima ostati teret na tome istome licu. Lice je nerijetko riječ srca. Što u srcu piše, to se na licu čita. Mnogi su pritisnuti bolima i trpljenjem i radost teško ulazi u njih prostor života; druge je toliko dotakla oštrica životnih briga da ne umiju puštati zvukove radosti; neki su možda izgubili svaku nadu. Sve su te nutarnje borbe srca vidljive na licu. Lice govori i onda kada su riječi nijeme.

Životne poteškoće i nesnalaženja često su razlog odsuća radosti. Čovjek se lako uljulja u običnost svakodnevice. Izgubi budno oko za ljude i stvarnosti oko sebe. Ne umije se više radovati malim stvarima; ne umije prepoznati zraku sunca ili laticu cvijeta; zatvori mu se uho za krik i vapaj drugoga. Življenje mu biva iscrpljeno stalnim brigama za prolazno. A sve te brige čovjeka lako zarobe. Izgubi se osjećaj za bitno u životu. Zato kažemo da čovjeku srce oteža. Otežanje srca je posljedica nutarnjeg nemara za Riječ. Riječ je dinamična i unosi u svjetlo, radost i mir u naš životni prostor; kadra je obasjati toplinom svjetlosti naše pukotine; skinuti terete s lica. Gdje god nestane pozornosti za molitvu i slušanje Riječi, za življenje sakramenata, dolazi do životne tromosti i nepokrenutosti.

Nasuprot otežanju stoji budnost. Budan čovjek ima otvorene oči. Pozoran je na pokret Riječi, na dašak Duha, na ljubav Oca. Budan čovjek je pozoran na bitno. Na ono što život ispunja smisлом. Proždrljivost, pijanstvo i životne brige su pokušaj da se život ispuni smisalom, ali u konačnici sve vode u besmisao. Budnost odolijeva takvim kušnjama. Ona označava postojanost u pozornosti spram onoga što je Božje. Zato je budan čovjek čovjek molitve. Molitva pokreće srce. Daje mu impulse i otkucaje. Čuva ga od raštimanosti. Stalno ga obnavlja i čisti. U molitvi se srce nauči ljubiti, darivati, otvarati. Srce živi od dodira srca Božje riječi koja ga zahvaća i oblikuje po svome Srcu.

Budnost čuva srce od površnosti užitka, od grozničavosti životnih briga te od ustajalosti svakodnevice. Ona ga usmjeruje dolasku Krista Gospodina koji, darujući spasenje, život ispunja smisalom i jasnoćom. Njegova riječ želi dotaknuti trpeće i bolesne, prići njihovu krevetu; skinuti teret s lica osamljenima, zabrinutima i ožalošćenima; vratiti beznadnima smiješak na lice. Kada se na prvu nedjelju došašća okupimo oko Njega - Tijela i Riječi - neka nas susret s Njim ispuni jasnoćom da je život puno dublji od zadovoljenja potrebâ i širi od uskoće zabrinutosti. Spoznaja te jasnoće kadra je srce ispuniti radošću Božje blizine i vratiti smiješak na lice.

Franjo Ksaverski

3. prosinca

svetoj čistoći. Prije nego je započeo studij teologije pod vodstvom Ignacija Loyole obavio je velike duhovne vježbe od 40 dana koje ga zauvijek upraviše prema Božjoj ljubavi i spasenju duša.

Po osnutku Družbe Isusove Ignacije Loyola, kao general reda, poslao je Franju Ksavera u misije. Na molbu portugalskog kralja Ivana III. šalje ga kao misionara u Indiju, gdje počinje njegova plodonosna djelatnost najprije u Goi, zatim na Ceylonu, pa na obali zvanoj Travancor, na Malaci, na Molučkim otocima sve do otoka Celebesa. Vrativši se natrag u Indiju oko god. 1548 propovijeda u pokrajini Cochim. Od 1542. djelovao je u Indiji, a g. 1549. putuje čak u Japan i ondje udara temelje Crkve. Sve do g. 1551. djeluje u Japanu, a 1551-1552. pokušava prodrijeti i u Kinu. To je bilo vrlo teško jer je u tu zemlju bio strog ulaz. Blizu kineske obale na otoku Sancijanu, čekajući na pouzdano prijevozno sredstvo, Franjo se teško razbolio na plućima. Nikakvo čudo jer je vladala jaka i okrutna zima. Lišen svake rijeke, na otoku Sancijanu pred obalom Kine ujutro 3. prosinca 1552. predao je dušu svom Stvoritelju, nakon što je po svojevrsnom obraćenju proveo život u najpožrtvovnijem radu za duše.

Svetog Franju Ksavera smatraju pionirom misija novoga vijeka koje su vodene po jednom sustavnom planu, osvajanjem i prilagođivanjem. Ksavera je resila izvanredna revnost kojoj jedva da ima premca. Njegova su pisma puna žara za

duše, poticajna za nove misionare, apostole onih koji nisu upoznali Krista i od njega nam doneseno spasenje. Njegov su način misionarenja proučavali pa i slijedili ne samo katolici nego i evangelici. Računa se da je sam Franjo Ksaver pridobio za Krista te krstio 30.000 duša. On je uz strogo misionarenje obavljao i druge dužnosti. Bio je Papin legat, provincijal, pionir koji mora izvješćivati o svojim misijama te spremati za novo misionaranje drugih područja.

Kao neumorni utemeljitelj modernih misija, sveti Franjo Ksaverski nastojao je prije svega osigurati i formirati autohtoni mjesni kler. Ostavio je neke kraće teološke spise, kao i nadasve važnu zbirku pisama. Svetim ga je proglašio Grgur XV., godine 1622.

Zaštitnik je misija, Novoga Zelanda, Indije, Japana i Kine.

www.zupa-svkriz.hr

Akomodacija i redukcije

Među osnovna obilježja isusovačkih misija XVI.-XVIII. stoljeća su akomodacija i redukcije.

Akomodacija (lat. *accommodatio*: prilagodba), je nastojanje da se naviještanje kršćanske vjere prilagodi kulturi, običajima, mentalitetu i obredima naroda u kojem djeluju. Akomodaciju su sustavno počeli primjenjivati isusovci Franjo Ksaverski u Indiji i Japanu, Robert de Nobili u južnoj Indiji i Matteo Ricci u Kini.

Misionari su preuzimali način života, djelovanja i ponašanja vjerskih službenika u sredini u koju su došli. Tako je Robert de Nobili u Maduri u južnoj Indiji živio je poput brahma. Matteo Ricci kao astronom i matematičar na kineskom carskom dvoru., Adam Schall von Bell postigao je dostojanstvo mandarina. Prihvaćali su i "pokrštavali" mnoge domorodačke običaje. To je dovelo do velikog broja obraćenja. U Južnoj Indiji još za života p. de Nobilija oko 40 000 krštenih, a u Kini oko 270 000. Nakon zabrane akomodacije, Crkva je gotovo umrla na Dalekom istoku.

Redukcije su bile zaštićena naselja kamo su Isusovci dovodili (*reducere*) pokrštene nomadske Indijance da bi ih zaštitili od zlosilja bandi lovaca na robe. Svaka obitelj dobivala je kuću s okućnicom, a obrađivana su i zajednička polja. Živjeli su po kršćanskim zakonima. Dobra su dijeljena prema vlastitim potrebama. Zbog sigurnosti i blagostanja broj Indijanaca u redukcijama je rastao, ali i broj redukcija. U svakoj redukciji obično su djelovala po dva isusovca.

Isusovci su u Paragvaj od 1585. na području istočno od rijeke Parane. Od 1609. do 1648. stvoreno je 19 redukcija u kojima je te godine živjelo 30.548 Indijanaca, a 1677. broj se popeo na 58.118. Godine 1768. bilo je 30 redukcija. Pohlepa španjolskih i portugalskih osvajača uzrokovala je njihovo uništenje. Izmislili su i proširili vijest da se Zagrepčanin Isusovac Nikola Plantić proglašio „kraljem Paragvaja“. Tražili su i postigli ukidanje i pljačku paragvajskih redukcija.

(Preporuka: film Misija Rolanda Joffea s Robertom de Nirom u glavnoj ulozi)

Priredio V. B.

Priča o ljubavi i ludosti

Jednom su se davno svi ljudski osjećaji i sve ljudske kvalitete našli na jednom skrivenom mjestu na Zemlji. Kada je Dosada zijevnula treći put, Ludost je, uvijek tako luda, predložila: "Hajdemo se igrati skrivača!"

Jednom su se davno svi ljudski osjećaji i sve ljudske kvalitete našli na jednom skrivenom mjestu na Zemlji. Kada je Dosada zijevnula treći put, Ludost je, uvijek tako luda, predložila:

"Hajdemo se igrati skrivača! Tko se najbolje sakrije, pobjednik je među osjećajima."

Intriga je podigla desnu obrvu, a Znatiželja je, ne mogavši prešutjeti, zapitala:

"Skrivača? Kakva je to igra?"

"To je jedna igra", započela je objašnjavati Ludost, "u kojoj ja pokrijem oči i brojem do milijun, dok se svi vi ne sakrijete. Kada završim s brojanjem, polazim u potragu i koga ne pronađem, taj je pobjednik."

Entuzijazam je zaplesao, slijedilo ga je Oduševljenje. Sreća je toliko skakala, da je nagovorila Sumnju i Apatiju koju nikada ništa nije interesiralo. Ali nisu se svi htjeli igrati. Istina je bila protiv skrivanja, a i zašto bi se skrivala? I onako je uvijek, na kraju, svi pronađu. Ponos je mislio da je to glupa ideja, iako ga je, zapravo, mučilo što on nije bio taj koji se sjetio predložiti igru. Oprez nije htio riskirati.

"Jedan, dva, tri." počela je brojati Ludost.

Prva se sakrila Lijenost, koja se kao i uvijek, samo bacila iza prvog kamena na putu.

Vjera se popela na nebo, Zavist se sakrila u sjenu Uspjeha koji se mučeći popeo na vrh najvišeg drveta.

Velikodušnost se nikako nije mogla odlučiti kamo se sakriti jer joj se svako mjesto činilo savršenim za jednog od njezinih prijatelja.

Ljepota je uskočila u kristalno čisto jezero, a Sramežljivost je provirivala kroz pukotinu drveta.

Krasota je našla svoje mjesto u letu leptira, a Sloboda u dahu vjetra.

Sebičnost je pronašla skrovište, ali samo za sebe!

Laž se sakrila na dno oceana (laže, na kraju duge), a Požuda i Strast u krater vulkana.

Zaborav se zaboravio sakriti, ali to nije važno.

Kada je Ludost izbrojavala 999.999, Ljubav još nije pronašla skrovište jer je bilo sve zauzeto. Ugledavši ružičnjak, uskočila je, prekrivši se prekrasnim pupoljcima.

“Milijun”, zavikala je Ludost i započela svoju potragu.

Prvu je pronašla Ljenost, iza najbližeg kamena.

Ubrzo je začula Vjeru kako raspravlja o teologiji s Bogom, a Strast i Požuda su od straha iskočile iz kratera.

Slučajno se tu našla i Zavist, i naravno Uspjeh, a Sebičnost nije trebalo niti tražiti. Sama je izletjela iz svog savršenog skrovišta koje se pokazalo pčelinjom košnicom.

Od tolikog traženja Ludost je ožednjela, i tako u kristalnom jezeru pronašla Ljetopu.

Sa Sumnjom joj je bilo još lakše jer se ona nije mogla odlučiti za skrovište pa je ostala sjediti na obližnjem kamenu.

Tako je Ludost, malo po malo, pronašla gotovo sve.

Talent u zlatnom klasju žita, Tjeskobu u spaljenoj travi, Laž na kraju duge (laže, bila je na dnu oceana), a Zaborav je zaboravio da su se uopće igrali.

Samo Ljubav nije mogla nigdje pronaći. Pretražila je svaki grm i svaki vrh planine i kada je već bila bijesna, ugledala je ružičnjak. Ušla je među ruže, uhvatila suhu granu i od bijesa i iznemoglosti počela udarati po prekrasnim pupoljcima. Odjednom se začuo bolan krik. Ružino je trnje izgreblo Ljubavi oči.

Ludost nije znala što učiniti. Pronašla je pobjednika, osjećaj nad osjećajima, ali Ljubav je postala slijepa. Plakala je i molila Ljubav da joj oprosti i naposljetu odlučila zauvijek ostati uz Ljubav i pomagati joj.

Tako je Ljubav ispala pobjednik nad osjećajima, ali je ostala slijepa, a Ludost je prati kamo god ona ide.

<https://www.svetlorijeci.ba>

<https://www.reddit.com>

NAŠI POKOJNI

DRAŽEN ERHATIĆ,

PU koprivničko - križevačka, Pakrac, 1. prosinca 1991.

IVAN CIMERMAN,

PU koprivničko - križevačka, Pakrac, 1. prosinca 1991.

TIHOMIR TOMAŠIĆ,

PU brodsko - posavska, Pivare, 2. prosinca 1992. (umro)

DANIJEL GROBOTEK,

PU karlovačka, umro, 2. prosinca 1994.

MARKO ANIĆ - KALIGER,

PU splitsko - dalmatinska, Makarska, 3. prosinca 1992.

VINKO MILAS,

PU zagrebačka, 3. prosinca 1992.

IVAN HODAK,

PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 4. prosinca 1991.

IVICA LEVAKOVIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 4. prosinca 1991.

JOSIP KREČAK,

PU bjelovarsko - bilogorska, Zagreb, 5. prosinca 1991.

MIRO MAMIĆ,

(MUP), PU brodsko - posavska, Filipovac, 5. prosinca 1991.

BOŠKO MIKULIĆ,

PU osječko - baranjska, Antunovac, 5. prosinca 1991.

BOJAN TREBUŠAK,

MUP, Lipik, 5. prosinca 1991.

ŽELJKO GRGANIĆ,

PU brodsko - posavska, Lipik, 6. prosinca 1991.

JOZO PETAK,

PU bjelovarsko - bilogorska, Pakrac, 7. prosinca 1991.

POČIVALI U MIRU!